

Reflectie coalitieakkoord

Voorzitter, namens mijn fractie wil ik Groenlinks, Stadspartij Nijmegen en D66 feliciteren met dit coalitieakkoord. Het heeft even geduurd, maar na drie maanden na de verkiezingen kunnen we dan eindelijk lezen wat de drie grootste partijen van onze stad met 'ons Nijmegen' van plan zijn. En laat ik positief beginnen.

Positief is de samenvoeging van de portefeuilles Werk en Inkomen en Economie en Toerisme. Hier hebben we als CDA meerdere keren voor gepleit. Een gemeentebestuur dat én vraag én aanbod samenvoegt en een brede aanpak geeft aan het geven van een zinvolle maatschappelijke invulling voor mensen die nu ongewild aan de kant staan.

Ook positief is de bomenaanpak, we hebben eerdere voorstellen mede ingediend. En ook de keuze om het strooi-beleid te herstellen kan op steun en goedkeuring rekenen van mijn fractie.

Het was tenslotte mijn fractie met steun van Stadspartij Nijmegen, die dit onderwerp de afgelopen jaren continue op de agenda heeft gezet. Toch fijn dat het CDA DNA nog steeds herkenbaar is in de Stadspartij.

Dan, de ombudsman. Eindelijk, hebben we samen met de PvdA en de SP voor geknokt de afgelopen jaren. En dan is er ook nog: woningsplitsing vereenvoudigen, de doorstroom van senioren, het ombouwen van bedrijfspanden naar woningen en het eenvoudiger maken van woningdelen. Punten die het CDA ook in haar verkiezingsprogramma had staan.

En wij danken jullie natuurlijk voor het overnemen van ons belangrijkste verkiezingspunt: gratis groente en fruit voor mensen die leven in armoede. De motie die ik samen met dhr. Eigenhuijsen in 2020 indijende vormde de basis voor onze wens om deze kanselijkheid voor alle Nijmegenaren te creëren. Maar vooral voor de kinderen die opgroeien in gezinnen die kampen met armoede. Dat het nu in een coalitieakkoord staat is mooi.

Toch zijn er ook punten voorzitter waar het CDA zich minder in kan vinden of waarvan we vinden dat het beter had gekund. Over het algemeen had de uitwerking van de ideeën en beloftes in dit akkoord meer uitgewerkt mogen worden. Zonder financiële onderbouwing is een plan niets meer dan een leuk idee. Ook een stel leuke ideeën met slechts één financiële pagina vinden wij geen sluitend plan. Het wordt weinig concreet. Dit maakt het bijna onmogelijk om er gedegen op te reageren. Bijna.

Want waar wij in ons verkiezingsprogramma kiezen om wijkfora met burgers in te zetten bij specifieke plannen, die direct impact hebben op de omwonenden, of gebruikers van dat gebied, willen deze drie partijen inwoners al dan niet dmv een referendum veelvuldig de raad laten adviseren. Het niet maken van politieke keuzes wordt in dit akkoord verpakt in burgerparticipatie: de lastige keuzes worden teruggegeven aan de stad. Maar betrouwbaar en gedegen bestuur is voor ons als CDA ook keuzes maken en laten zien dat inwoners ons niet voor niets hebben gekozen als volksvertegenwoordiging. De burger heeft ons in deze Raad gekozen om namens hen besluiten te nemen met het oog op de onderlinge samenhang van beslissingen. Dit neigt naar het ontwijken van verantwoordelijkheid nemen, verpakken als een symbool van burgerdemocratie. Peilingenbestuur.

Voor het CDA staan drie onderwerpen centraal deze periode: leefbaarheid, bestaanszekerheid en goed bestuur, oftewel een betrouwbare overheid. De leefbaarheid van onze stad kan op meerdere manieren worden uitgelegd. Ik noem er nu twee: vormen we met elkaar een gemeenschap? En hoe veilig is mijn leefomgeving? Bestaanszekerheid is niet alleen van toepassing op onze inwoners zelf, bij inkomen of wonen, maar ook bij bijvoorbeeld organisaties die afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidie. Wanneer je twijfels hebt over je bestaanszekerheid levert dit stress op en neemt je denkvermogen af. We vinden als CDA dat we hier ons beleid op moeten toetsen: Minder ik, meer wij!

Dit coalitieakkoord staat ontegenzeggelijk in het teken van samenwerken en bijeenbrengen. Maar in onze ogen bijeenbrengen van mogelijk onverenigbare denkwerelden. En dat is te lezen: Terwijl het duidelijk is dat er een rigoureuze ingreep in onze financiën door de Rijksoverheid in 2026 op til staat, kiest dit akkoord ervoor om financiële ruimte op te rekken voor de komende Raadsperiode. Wat ons betreft zou een gematigde houding met gemeenschapsgeld passender zijn. Anders moeten er de jaren erna lastige politieke keuzes worden gemaakt die deze coalitie voor zich uitschuift.

Wanneer we dit coalitieakkoord toetsen op leefbaarheid valt ons op dat er weinig tot geen aandacht is voor veiligheid. Nu staat een kort stukje in het hoofdstuk Binnenstad. Alsof veiligheidsissues zich enkel in het centrum voordoen en voor de rest van Nijmegen niet spelen of niet noemenswaardig zijn?

Het CDA toont zich als altijd een constructieve partner en heeft uw programma's en dat van ons naast elkaar gelegd om tot een gedegen veiligheidshoofdstuk te komen. Wat niet mag missen in zo'n belangrijk document als een coalitieakkoord. En ook wij hebben keuzes gemaakt, om het Groenlinks en D66 eenvoudiger te maken, laten we de drugsaanpak een vrije keuze. We kwamen namelijk alleen met de Stadspartij tot consensus over een lachgasverbod.

Maar we lazen in het verkiezingsprogramma van D66 een tweetal onderwerpen waar we erg van gecharmeerd waren dus die nemen we over. Nee voorzitter, mijn fractie heeft gekeken waar vinden wij elkaar. Soms was het even zoeken, zoals in de flinterdunne bijdrage van Groenlinks over veiligheid in hun verkiezingsprogramma. Maar wij zijn ervan overtuigd dat ook de fractie van dhr. Lokker zich achter deze veiligheidspunten kan scharen. Voorzitter, ik dien hierbij namens mijn fractie, samen met de VVD en GewoonNijmegen. Nu het amendement in: Ons Nijmegen, een veilige stad van iedereen.

Bestaanszekerheid dan. Het hebben van een dak boven het hoofd vormt de grootste uitdaging voor de komende jaren. En waar mijn fractie eerder complimenten gaf voor woningdelen en woningsplitsen, missen wij deze in de kaders van uw woonfonds. Ondanks dat wij ons wel in zo'n woonfonds zouden kunnen vinden, wanneer deze goed is uitgewerkt, is het voor mijn fractie onduidelijk voor wie dit woonfonds bedoeld is. Is dit voor het stimuleren van woningcorporaties en woonverenigingen om meer betaalbare woningen te creëren. Of is voor de projectontwikkelaars met winstoogmerk en eigen vermogen. Ook nu helpen wij u graag. Collega van Luik heeft een amendement geschreven waarin concreet staat wat de nut en noodzaak is van dit woonfonds en hoe dit effectief gebruikt kan worden, om meer woningen te creëren binnen de huidige woonvoorraad. Voorzitter, hierbij dien ik namens mijn fractie, samen met GewoonNijmegen. Nu het amendement in met de titel: Een woonfonds heeft alleen nut als...

Voorzitter ik rond af, zijn we dan tevreden met dit coalitieakkoord? Onze grootste zorg zit in de financiële verantwoording en de keuzes die gemaakt worden. De coalitie geeft enthousiast veel geld uit tot 2026. Daarna moeten ambities dan maar bijgesteld worden en bouwen we minder reserves op tegen grote risico's. Terwijl die risico's niet minder worden voorzitter, met bijvoorbeeld het ambitieuze energietransitieplan. Ook het CDA ziet het belang van deze transitie, maar hopen dat de Rijksoverheid gaat bijdragen en dat een investering zichzelf wel terugverdient, dat vinden we naïef.

En het is geen structurele oplossing. Sterker nog: de coalitie schrijft "een beroep op de saldireserve of een waarschijnlijk begrotingsoverschot is geen acceptabele dekking". Waarom is korten op de saldireserve vanaf 2026 dan wel een acceptabele dekking voor de cadeautjes die de coalitie tot die tijd weggeeft? Met een inmiddels weer oplopende rente en een inflatie die sinds 1976 nog niet zo hoog was is het aannemelijk dat de komende vier jaar in het teken zullen staan van een recessie.

Hiermee voorzitter, zetten we de leefbaarheid en de bestaanszekerheid van onze gemeente en haar inwoners op het spel. En dat getuigt wat het CDA betreft niet van goed bestuur en een betrouwbare overheid.

Marjolijn Mijling
Fractievoorzitter CDA Nijmegen